

Base d'orientació de la competència comunicativa als 6-7 anys i experts 5 anys

La llengua oral en qualsevol àmbit de la vida

Què fa?	Com ho fa?
Utilitza la llengua oral en qualsevol dels àmbits de la vida escolar.	Progressa en el llenguatge oral incorporant expressions i maneres de parlar del seu entorn.
	Expressa idees i fets personals: experiències i vivències del dia a dia. Comparteix coneixements amb el grup.
	Participa en les converses de grup, i especialment en converses d'àrea de coneixements.
Organitza les idees de manera que siguin comprensibles.	Practica canvis d'ordre en les frases. Comprova que cada canvi expressa matisos o intencions de cara al receptor (<i>Mira, ve un gos llop; Ai, que ve un gos llop!; Que ve un gos llop?</i>).
	Fusiona frases, coordinades o juxtaposades, amb connectors com <i>perquè, encara que</i> , o amb connectors temporals: <i>abans, un dia, quan era petita</i> .
	Coneix la funció de la puntuació més bàsica: punt final, signes d'admiració i interrogació. En lectura, remarca amb l'entonació alguns signes.
Participa activament en les converses amb companys i adults.	En una conversa, cada cop es va cenyint més al tema, tot i que sovint, l'oblida per explicar fets personals. Es fa entendre, sense necessitat d'utilitzar el llenguatge gestual.
	Capacitat per respondre preguntes a partir de la seva lògica (<i>Una nena diu que les dents estan fetes de llet, un altre hi afegeix que estan fetes de materials diferent...</i> (vegeu enllaços).

Amb l'estímul del mestre, aprèn a fer preguntes sobre dubtes i a escoltar-ne les respostes.

Del reconeixement de la relació so-grafia a l'ortografia de base

Què fa?	Com ho fa?
Reconeix grafies i és conscient de les dificultats, tant per llegir com per escriure.	S'exercita en la producció i diferenciació de sons. Té capacitat per discriminar sons i relacionar-los amb les grafies.
	Es fa conscient que una mateixa lletra té diferents sons segons si és a començament de paraula- entre consonant i vocal, entre vocals o a final de paraula. Aprèn que els sons són més reconeixibles en posició inicial o entre vocals.
	S'inicia en el reconeixement de síl·labes àtones i tòniques. En les síl·labes àtones, hi ha major dificultat en els sons de les vocals a, e, o. I ho relaciona amb la seguretat o inseguretat, tant en lectura com en escriptura.
	Primera aproximació a sons que s'escriuen amb més d'una grafia, i a grafies que representen més d'un so. Reconeix i sap llegir paraules amb dígrafs.
	Reconeix quines lletres li porten dificultat en lectura o en escriptura i les que li donen seguretat, tant llegint com escrivint (r, m, d, f, l, ll, p...). Troba maneres per evitar els errors, individualment o col·lectiva.
	Utilitza els recursos de la classe per recordar paraules o per consultar els dubtes. Fa ús d'instruments personals per facilitar la memorització: tauletes, llibretes, consulta a companys... Aprèn recursos d'altres noies i nois de la classe, i sap explicar a d'altres els seus recursos
Adquireix l'ortografia de base	En els seus intents d'escriure separa bé les paraules, quan no hi ha dificultat (<i>un llop al bosc</i>). Escriu de manera que l'ordre de les lletres segueix l'ordre en què es produeixen els sons, i no es deixa cap lletra ni n'hi posa de més.
	Fa correspondre una lletra a cada so (de vegades equivoca la lletra, però no el so).

S'inicia en el coneixement i aplicació de les regles més bàsiques: ca, que, qui, co, cu; ga, gue, gui, go, gu; ja, ge, gi, jo, ju, I els plurals.
En grup, fa recerques per memoritzar aquestes regles, Memoritza les paraules més freqüents, com: <i>sóc, què, avui, ara, ...</i>
Té consciència dels errors i per com corregir-los, a partir de recórrer als coneixements: bases d'orientació i organitzadors gràfics.
Sap esmenar alguns errors: recorrent a la memòria visual, consultant cartells, provant d'escriure la paraula de dues maneres... Corregint de manera compartida amb poca o gens d'ajuda de l'adult.

Escriure per si mateix i per comunicar-se amb els altres

Què fa?	Com ho fa?
Escriu textos d'estudi.	Ordena les idees –si cal primer oralment- de manera que siguin comprensibles als altres. Fa esquemes o mapes conceptuals per ordenar els coneixements (ordinador o manuals). Acompanya les explicacions amb imatges, fotos o dibuixos.
	Destaca la idea principal i els mots d'interès amb remarques (subratllats, tipologia de lletres).
	Hi posa un títol que sigui indicador del contingut.
	En les recerques a Internet, sap explicar les idees bàsiques que ha entès.
	Utilitza el vocabulari de l'àrea, encara que siguin aproximacions: (<i>cordó birical</i> per cordó umbilical)
	Sap presentar oralment les seves produccions, i si cal, sap relacionar causes i efectes.

<p>Descobreix el llenguatge literari i dóna importància a la manera d'expressar una idea.</p>	<p>Memoritza refranys, rodolins, poesies, cançons... per aproximar-se al llenguatge literari. S'expressa amb tots els llenguatges possibles: dibuix, cos, escrits...</p>
	<p>S'inicia en diferents models textuais: contes, explicacions, aventures personals... Utilitza l'expressió adequada a la intenció del text. Tria el títol i decideix si hi cal alguna imatge o foto.</p>
	<p>En grup, té capacitat per millorar un text. A més de l'ortografia, és capaç de millorar frases, canviar paraules, afegir-hi expressions per tal d'adequar-se a l'objectiu del text.</p>
	<p>Experimenta el plaer de la feina ben feta quan presenta un treball ben fet, polit, amb imatges o esquemes i sobretot sense errades.</p>

<p>Aplica estratègies col·lectives per avançar en l'escriptura.</p>	<p>Fa ús de la memòria a curt i llarg termini.</p>
	<p>Elabora cartelleres de consulta en lloc visible de la classe.</p>
	<p>Fa correccions en petit grup. S'alegra dels encerts i accepta els errors.</p>
	<p>S'adona d'alguns errors i en uns casos sap explicar la causa. Recorre a paraules de la mateixa família quan dubte. Practica amb la memòria visual, gestual, episòdica... Es confecciona ell mateix llistes i utilitza regles mnemotècniques</p>

La lectura comprensiva

Què fa?	Com ho fa?
<p>Abans d'iniciar una lectura, la prepara.</p>	<p>Es fixa en el tipus del document: escolar, publicitari, llistat, programa de festes, conte... Comprova si hi ha algun acompanyament (foto, dibuix, esquema...). Es fixa en paraules que hi destaquen, (majúscules, subratllats, peu d'imatges...).</p>

<p>Utilitza tot tipus d'estratègies lectores, a partir de la convicció que els seus coneixements donaran sentit a la lectura.</p>	<p>Abans de llegir, a partir dels indicis de l'exploració anterior, té idea sobre coneixements personals d'aquell tema, si és del seu interès i si serà fàcil o no comprendre'n el contingut. Durant i després connecta allò que ha llegit amb experiències o coneixements que ja tenia.</p> <p>Fa prediccions a partir dels coneixements personals: endevina una paraula, imagina com acabarà un conte, imagina una notícia a partir d'una foto.</p> <p>Practica inferències mentre llegeix. Això vol dir que completa amb els seus coneixements el que no diu el text de manera explícita. Exemple: llegeix "l'ha mossegat un gos" i imagina el mal que li deu fer, que devia ser un gos perdut...</p> <p>Reflexiona sobre els problemes de lectura a partir de preguntes de l'adult del tipus: Quan no entens alguna cosa, què fas?, De què et serveix llegir el títol? (Metacognició) Has mirat la foto i t'has imaginat que parlaria de..., Quina diferència hi trobes quan llegeixes en veu alta o en silenci?, Què fas quan una paraula o expressió no l'entens?</p>
<p>Controla el ritme de lectura. (la lectura excessivament lenta pot ser indicativa de no haver assegurat la relació so-grafia. En aquest cas, es llegeix lletrejant, en què es fixa l'atenció en cada lletra, sense consciència de paraula; o bé que es llegeix per paraules sense connexió entre si).</p>	<p>Si és lector novell:</p> <ul style="list-style-type: none"> Llegeix textos coneguts o bé de temes orientats. Prova de fer fixacions visuals que abastin una paraula o més. Recorda paraules per la forma. Memoritza paraules usals. Fixa mots a partir de recordar els gestos que es fan per escriure'ls. <p>Si és lector expert:</p> <ul style="list-style-type: none"> Segueix el sentit de la lectura i s'adona dels errors. Utilitza estratègies de lectura de manera natural, espontània. Amb l'ajuda de l'adult, es fa preguntes i pot donar-hi alguna resposta coherent: <ul style="list-style-type: none"> <i>Quan llegeixo alguna cosa coneguda, com ho faig per llegir?</i> <i>Per endevinar paraules o frases, com ho faig?</i> <i>Si només faig una ullada a una paraula, la puc llegir?</i> <i>M'equivoco sempre amb les mateixes lletres o paraules?</i> <i>Tinc paraules memoritzades? ¿Quines? Com ho faig per recordar-les?</i>

Compromís amb la lectura

Què fa?	Com ho fa?
Mostra curiositat per captar informació en qualsevol format que es presenti.	S'interessa per qualsevol informació que li arriba a les mans.
	Comparteix aquesta informació amb els altres i la sap comunicar bé. Anima els altres a compartir aquests coneixements.
	Participa en les converses sobre els contes que ha escoltat o mirat i llegit.
	Sap explicar per què un conte o una informació-o li agrada o no.
	Mostra un criteri propi per elegir llibres. Sap distingir entre llibres que li agraden més o menys
	Aplica les normes de biblioteca i les sap explicar als companys.